

Prosjektbeskrivelse og program

Årets seminar skal dreie seg om lyrikk som kritisk uttrykksform i den moderne offentligheten. Ved siden av å tematisere lyrikken som sjanger og dens samfunnsmessige betydning, vil vi ha et særlig fokus på Georg Johannesens *Ars moriendi eller de syv døds måter* fra 1965. Dette er en av Georg Johannesens mest kjente bøker; den ble i 1990 kåret til det 20. århundres viktigste diktsamling av en jury på 70 norske lyrikere. Ikke overraskende er det en av de bøker fra Georg Johannesens hånd som har vært gjenstand for mest omtale; i litteraturhistorier, artikler, hovedoppgaver og avhandlinger. Det henger imidlertid ikke bare sammen med bokas ubestridelige kvaliteter som kunstnerisk uttrykk, men skyldes også at boka har ry for å være en notorisk vanskelig tilgjengelig tekst. Den inkarnerer så å si den modernistiske litteraturteoriens tanker om litteraturen og særlig lyrikken som «et vanskelig språk», som i sitt brudd med normalspråket samtidig innebærer en kritikk av tilvante forestillinger og sementerte oppfatninger i samfunnet. I 1965 var dette en radikal tankegang i Norge, som lyrikeren Georg Johannesen stod som en av de fremste eksponenter for. Som essayist og universitetslærer i litteratur og retorikk, har Johannesen artikulert slike synsmåter med støtte i bl.a. russisk formalisme og i den tyske «kritiske teoriens» begrep om «bruddets estetikk», fremsatt f.eks. av Theodor Adorno i hans berømte essay «Tale om lyrikk og samfunn».

Hva slags gyldighet har slike tanker nå et halvt århundre senere? Hva slags kritiske og eventuelt politiske funksjoner tjener denne form for lyrikk, om noen? Kan Georg Johannesens modernistiske lyrikk fortsatt fungere kritisk opplysende i en lesende, eller lyttende, offentlighet av i dag? Vi belyser disse spørsmålene i foredrag, paneldiskusjon og kunstnerisk fremføring.

Program

11.00–16.30: Seminar på Litteraturhuset i Bergen

11.00 «Introduksjon til Ars moriendi» – ved Amund Børdahl

12.00 «Ars moriendi eller de syv dødsmåter» – en forestilling med Lasse Lindtner og Anette Röde Hagnell

13.00 Lunsj

14.00 «Poesi, bruksanvisning: Om mottakelsen av Ars moriendi» – ved Arne Borge

15.00 «Samtale om lyrikk og samfunn» – med Øyvind Berg, Margit Grøtta og Anne Helene Guddal

16.00 Avslutning

20.00 Middag i Fossestova, Litteraturhuset

Seminaret koster 100,- .

Seminar og middag 700,- .

Billettsalg via Litteraturhusets hjemmeside.